

SZAVASI UJSÁG

T Á R S A D A L M I É S P O L I T I K A I H E T I L A P

BARBUSSE:

„Akinél többet senki sem tett az emberekért”

Sztalinon kívül nincs államférfi, akit a régi uralkodó rend hívei jobban gyűlölték volna és gyűlölnének, mint Lenin. Lenin maga is tudta ezt és így értékelte a reakció természetes magatartását: „Minél jobban gyűlöl az ellenség, annál biztosabb, hogy helyes úton járunk”.

A régi rend kiváltságosai nem ok nélkül gyűlölték Lenint és nagy művét; a leninizmust, a bolsevikok pártját és a Szovjetuniót, mert Leninnek az emberi társadalmat átalakító tevékenysége: a Szovjetunió létesítése, az emberiség történetének egy új korszakát nyitotta meg.

A régi rend uralkodó rétegei mindent megtettek, hogy Lenin tanítása el ne jusson az elnyomott néptömegekhez és meg ne ismerjék a valóságot Szovjetországról. Nem lehet azt mondani, hogy a szellemi féltrevezetés megszámlálhatatlan eszköze, rágalmak és terror nem járt eredménnyel. Bizonyos azonban, hogy a világ dolgozóinak és elnyomottainak széles rétegei mégis felismerték, vagy osztályhelyzetüknek fogva legalább megéreztek, hogy Lenin tanítása és alkotása az ő boldogabb jövőjüket jelenti. Annak az adeni kirakodó néger munkásnak, aki megkérdezte egy szovjet újságírótól: „Mikor jön Lenin?” természetesen fogalma sem volt Lenin tanításáról, azt azonban tudta, hogy az új, jobb, boldogabb életet Lenintől várhatja.

1924. január 21-én egy munkásértekezleten nagy vita közepette behatolt egy elvtárs: „Elvtársak! Meghalt Lenin! Most jelentették.” Mindenki felugrott helyéről, mintha valamennyiüknek gyökeret vert volna a lába és mintha egyszerre mindenki megnémult volna. Elsőnek egy munkásasszony zokogott fel és utána sokan húzlák elő zsebkendőjüket. Egy földmunkás alig hallhatóan követezképp szólalt fel: „Elvtársak, mi lesz most?” Nincs többé Lenin, jó idő múlva egy ifjúmunkás lépett az asztalhoz és így szólt: „Elvtársak, ezentúl többet kell dolgoznunk és jobban. Lenin helyett is.” Valaki elkezdte énekelni az Internacionálét. A világ szellemi nagyjai felismerték, mit adott Lenin az emberiségnek. Barbusse írta: „Lenin legnagyobb minden tekintetben a legtisztább történelmi alkotók közül, az az ember, akinél többet senki sem tett az emberekért.”

Amikor Lenin meghalt, a nagytöke hiénái a világ minden részén ujjongtak. Azt hitték, hogy a bolsevikok pártjának, vezére nélkül, a feladatok súlya alatt össze kell roppannia. Azt gondolták, hogy a szovjet munkások a még le nem birt gazdasági nehézségek miatt a Szovjet hatalom ellen

SPORT: Közöljük a kerület I. osztályának tavaszi sorsolását

88 százalékos baloldali győzelem Lengyelországban!

Elfogták

Dálnoki Veress Lajos

A belügyminisztérium közli: A katonapolitikai osztály nyomozóinak sikerült elfogniok Dálnoki Veress Lajos volt vezérezredes, a köztársaságellenes fegyveres összeesküvés földalatti fővezérének fővezérét. Dálnoki Veress szökése óta feljelentések tömege érkezett a katonapolitikai osztályra és a rendőrség államoédelmi osztályára. A katonapolitikai osztályon külön nyomozócsoport alakult, amelynek

feladata volt a beérkezett jelentések és útmutatások értékelése és Dálnoki Veress Lajos nyomkövetése. A nyomozócsoport vezetőjének sikerült kapcsolatot teremtenie a földalatti fővezér cinkosával. Találkozott Dálnoki Veress Lajossal. Hogy esetleges ellenállásnak elejét vegye úgy mutatkozott be neki, mint a földalatti szervezkedés egyik tagja.

Közölte vele, hogy ez az utolsó alkalom, hogy külföldre menekül-

hessen s hogy várja a gépkocsit, amely őt egy repülőtérre fogja szállítani.

Dálnoki Veress Lajos, miután kérdések feltevésével leellenőrizte, hogy valóban a szervezkedés egyik tagjával áll-e szemben, követte őt, beszállt a gépkocsiba, amely néhány forduló után megállott a katonapolitikai osztály székháza előtt.

Dálnoki Veress Lajos kihallgatása megkezdődött.

Halállal végződött társasvacsora Csabacsúdön

Folyó hó 21-én Csabacsúdön megrendezett emlékvacsora után hazafelé indultak a résztvevők, mikor Kupecz Mihály rendőr — aki mint járőr tartózkodott Csabacsúdön —

fegyvere még, eddig ki nem derített okból elsült és a hazafelé igyekvők közül a lövedék András Györgyöt halálosan, míg Paluska Jánost tüdő-lövéllel sértette meg.

A súlyos szerencsétlenség tisztázására azonnal helyszíni szemlére mentek ki a járási kapitányságról annak kivizsgálására, hogy kit terhel a felelősség.

Békés és Szolnok megye a Gyoma—Tiszazug vasútvonal építésének a hároméves terv keretébe való beillesztését kéri

A vármegye vezetősége kidolgozta a Gyoma—Tiszazug vasútvonal kiépítésének tervezetét. Az elgondolás szerint ennek a régen nélkülözött vasúti elágazásnak kiépítését a hároméves terv keretén belül kell megvalósítani. Mivel az érdekelt községek egyik része Szolnok vármegyében van, a vármegye főispánja átirattal fordult Szolnok vármegye

vezetőségéhez, hogy a vasútvonal megvalósítása érdekében a megye törvényhatósági bizottsága hozzon határozatot. A szarvasi járás és az érdekelt járások vezető főjegyzőihöz ugyancsak írt a főispán, hogy egy megbeszélésre jöjjenek össze, amely egy küldöttséget menesztene szolnokvármegyei résztvevőkkel a közlekedésügyi miniszterhez a vasútvonal

kiépítésének a 3 éves tervbe való beillesztéséért. Megvalósítása Békés vármegye északnyugati részének vasútforgalmi elszigeteltségét szüntetné meg. Ugy a békésmegyei, mint a szolnokmegyei érdekelt községek régi kérése talán meghallgatásra a vasútvonal kiépítésében.

fordulnak majd. Azt remélték, hogy felbomlik a munkások és dolgozó parasztek szövetsége és a Szovjetország sok nemzetének és népcsoportjának szilárduló közössége. Arra számítottak, hogy a szovjetek napjai meg vannak számlálva.

Lenin világtörténelmi jelentősége azonban abban rejlik, hogy amit alkotott, azt szétzúzhatatlan gránit alapokra helyezte. Lenin megszervezte és olyanná nevelte a bolsevikok pártját, hogy az „a megostromolhatóan állásokkal” is képes legyen bevenni. A marxizmus tudományának a hamisításoktól megtisztított és továbbfejlesztett olyan fegyvertárával sze-

relte fel, amely pontos iránytűnek bizonyult a szocializmus építésének nagy és bonyolult munkájában.

Lenin a marxizmust tovább fejlesztve nemcsak bebizonyította, hogy az imperializmus korszakában a szocializmus megvalósítható egyetlen országban is és pedig olyan országban is, mint Oroszország, amely elmaradt a fejlődésben. Megjelölte az útját a szocializmus építésének és Sztalinnal lerakta annak alapjait. Lenin közvetlen munkatársának, Sztalinnak vezetése alatt a Bolsevikok Pártja acélos egységben folytatta a harcot a Lenin által kijelölt úton, élen a munkásosztállyal és erősítette a mun-

kások és dolgozó parasztek szövetségét. A lenini, sztalini nemzetiségi politika testvéri közössége forrasztotta egybe a sokajkú Szovjet-Uniót és politikai, gazdasági, katonai téren a világ legszilárdabb és leghatalmasabb államává tette.

Amikor a Szovjet-Unió népe Sztalin vezetésével az 5 éves tervvel megkezdte az ország gyökeres átalakítását, akadtak elegendően akik a bolsevikoknak ezen, a világtörténelemben is páratlanul nehéz, nagy vállalkozásától várták a bolsevizmus biztos csődjét. Sokan, kik szimpatizáltak a Szovjetunióval, azok is vélekedtek, hogy a bolsevikok meg-

oldhatatlan feladatra vállalkoztak. Nem értették, hogy a bolsevikok Lenin és Sztalin neveltjei, akiket nem lehet szokott mértékkel mérni. Sztalin jelszava: „Bevehetetlen erődítmények nincsenek”. Lenin és Sztalin pártjának számtalan mozgósító és szervező csatornáján keresztül eljutott a legszélesebb tömegek öntudatába és csodával határos teljesítményeknek lett a forrása.

Tudjuk, hogy a Szovjetunió e háboruban fényesen kiállta ezt a próbát. A Szovjetunió és a Vörös Hadsereg kivül a második világháborúban nem akadt erő, amely az egész európai gazdaságra támaszkodó hitleri hadigépezetet meg tudta volna állítani. A döntő csapásokat a Vörös Hadsereg mérte a német hadakra. A szövetségeseknek a Vörös Hadsereg nagy győzelmei tették lehetővé, hogy ők is felkészüljenek a hitleri Németországra való végső leszámolásra. A fasismus igájába hajtott népek elsősorban a Vörös Hadseregnek köszönhetik felszabadulásukat.

Ezek történelmi tények, amelyek ma már a napnál is világosabban mutatják, hogy nemcsak a Szovjetunió népeiért, hanem az egész emberiségért senki sem tett többet, mint Lenin és Sztalin.

Megunta az életét

Daróczy Ferenc 80 éves öcsödi lakos január hó 17-én a reggeli órákban az öcsödi lakásán a kamrában lévő gerendába vert szegre kötéllal felakasztotta magát, mire észrevették halott volt.

A nyomozás szerint nevezett életuntsága miatt követte el az öngyilkosságot. A gyulai államügyészség a rendőrség jelentése alapján a temetési engedély megadta.

Harmonikát akart eladni, kabátot lopott

Plavec Lajos orosházi lakos január hó 4-én a kondorosi piacon harmonikát árult. Mivel vevő nem akadt, ezért estefelé betért Dauda János kondorosi lakos lakására, hogy a harmonikát ott kínálja eladásra. A lakásban senkit nem talált és így a kezéigébe került női kabátot ellopta és elmenekült. A opást azonban még idejében észre vették, így került a kondorosi rendőrség kezére a kabátoltvaj.

Plavec Lajos ellen az eljárást négindult.

Magyar dolgozók!

Ünnepünk és ünnepeltünk, mert a magyar dolgozók eszméi megszültek azt az államformát, amelynek keretében minden demokratikus és dolgozni akaró állampolgárnak a jövője biztosítva esz.

Közvéleményünk évfordulójának ünnepi zászlóját bontja ki a Szakszervezeti bizottság, amikor 1947. február 1-én megrendezi az összes Szakszervezetek bálját, amely megnyitja lesz a későbbi ünnepségek orozatának.

Leomlottak a válaszfalak és erre együnk hitet és tartuk erkölcsi ötelességünknek, hogy szellemi és fizikai munkások találkozzunk az összes Szakszervezetek műsoros-jelembálján **1947. február hó 1-én.**

Mindenkit hívunk — mindenkit várunk!

„Népszava” jubileum a Barátság Mozgóban

A „Népszava” 75 éves jubileumát vasárnap, január 19-én ünnepelte a Szociáldemokrata Párt a Barátságmozgóban. A mozhelyiséget zsűfő-lásig megtöltő közönség pártállásra való tekintet nélkül biznyságot tett arról, hogy szeretettel érdeklődik a munkásság harcos sajtóorgánuma, a Népszava iránt. Ez a felvonulás biznysága annak, hogy elismerik azt a küzdelmes munkát, amelyet a Népszava 75 éven keresztül minden üldözés ellenére a munkásság nevelése, öntudatra ébresztése és osztályhelyzetének felismerésére végzett.

Az ünnepi bevezetője a Szim Népszava-indulója volt. Utána Varga Andor, a Szociáldemokrata Párt elnöke ünnepi megnyitójában vázolta a Népszava szerepét a munkásmozgásban. Szabó József saját szerzeményű költeményének szavalása után Bakos Gyula járási titkár tartotta meg ünnepi beszédét, melyben megemlékezett a Népszava történetének fontosabb állomásairól, az üldözések idejéről, az elkobzások, betiltások, pénz és börtönbüntetések korszakáról, melyeket az öntudatos

munkásság áldozatos daccal viselt az Eszme szolgálatában. Megemlékezett azokról a mártirokról, akiket az ellenforradalom vérgőzös uralma pusztított el és vértanúi lettek a felszabadító munkásmozgalmnak. És azokról, akik névtelenül, de meggyőződéssel, fanatikusan álltak a Népszava mellett, ötlelességükkel a hatóság éberségét kijátszva terjesztették a szocializmust, amely minden viharon túl áll van, él és öröklé élni fog.

Utána Gyurcsik Erzsébet Petőfi „Egy gondolat bánt engemet” című költeményét szavalta, majd a Magyar Kommunista Párt részéről Janurik Mihály üdvözölte a Népszavát, megemlékezve a küzdelmes időkről.

Galambos József Kéthly Anna Népszava című költeményének elszavalása után az előnk zárószavai- val ért véget a lelkes hangulatú ünneplés.

Bár műsorban szerepelt egy alkalmi híradó film leadása is, de áramszünet miatt — sajnos — elmaradt.

Megalakult a Gyermekbarátok Országos Egyesületének szarvasi csoportja

A gyermek az a kincs, amelyet nem szabad többé átengedni a lélek-mérgező reakciónak, hogy a munkásosztály elleni gyűlöletet oktassa és háborús nyersanyagként használja fel. A gyermeket ne adjuk senkinek, a „Dolgozók gyermekeit, a dolgozók erejével” jegyében tartjuk meg őket magunknak és neveljük öntudatos, békességszerető felnőtté. Az egyesület munkája a dolgozó gyermekeinek védelmét, szociális helyzetének feljavítását, kulturális vonalon pedig demokratikus nevelését szolgálja.

Helyi szervezeteink f. hó január 26-án, vasárnap délután 2 órakor a Szociáldemokrata Párt helyiségében kezdte meg nevelő munkáját minden dolgozó gyermeke, a haladó szellemű poigárság és a földműves-

ség ifjai és leányai számára. A munka célja haladó szellemű nevelést biztosítani falun és városban minden dolgozó gyermekének, a tudás fejlesztése szorakozva, újszerű mesék, bábszínház, szavalt, ének, tánc kiállítások, színdarabok gyermekszereplőkkel, szóval a gyermeklélek felébresztésével, bátorra és öntudatosra nevelésével. Kívétel nélkül minden gyermek szerephez jut, hogy kialakulhasson egyénisége, mely helytállásra képes és megszabadítja a múlt borzalmaitól, amelyek lelkében súlyos nyomokat hagytak.

Az apróságok nevelését és szorakoztatását a mesemondó Zsassa néni és Józsi bácsi látja-el.

Gyermekek tizenhárom éves korig vehetnek részt a nevelésben.

PANASZKODNAK

a szarvasi cukráziparosok, hogy a közellátási hivatal által az üzemeik fentartásához a legminimálisabban szükséges liszt kiutalásában nem részesülnek.

Tudomásunk szerint a közellátási kormánybiztos engedélyt adott a községeknek, hogy lehetőségük szerint feldolgozásra a cukráziparnak lisztet utalhassanak.

Az érdekeit ipar állítása szerint a cukrázók részére az egész országban utálnak is lisztet a közellátási hivatalok. Úgy látszik Szarvas itt kivételt képez.

Nem is azért vesszük fel a sajtóba e panaszokat, mintha mi életünket a cukrászüzetek asztalainál, haboskák és sütemények fogyasztásával fölténénk, de kíváncsiak vagyunk, miként lehetséges az, hogy amíg a múlt év utolsó négy hónapjában Szarvason tizenkét önálló cukrász havonként összesen 518 kg liszt kiutalást kapott, úgy ezalatt az idő alatt egyetlen cég 80 métermázsas lisztkiutalásban részesülhetett?! Bár ezidő alatt még iparendeléssel sem bírt, noha gyáripár jelleggel működött és működik. Az ipar engedé-

lyét pedig csak 1947. január 17-én kapta meg. A gyáripár jellegének megfelelő szakmunkás létszámmal nem rendelkezett s talán ma sem rendelkezik.

E kérdést közügynek kell tekinteni abból a szempontból is, hogy az a bizonyos üzem amíg iparendeléssel nem rendelkezett, volt-e megfelelő tisztí orvosi ellenőrzés alatt?

Azonkívül a kincstár érdekei sem lehetnek számunkra közömbösek, mert oly tekintélyes mennyiségű liszt feldolgozásához bizonyára sok cukrot is fogyasztott az üzem, mely illetékeinek a befizetésénél az állam érdekelte.

A kiutalt 80 métermázsas liszt sorsa pedig föltötte érdekelt bennünket. S úgy hisszük, rajtunk kívül még sokakat. Feltezzük tehát a kérdést és várjuk az érdekeltek becsületes választát.

Egyben felhívjuk a közellátási kormánybiztosság figyelmét is ez ügyre vonatkozóan, mert úgy sejtjük, hogy tizenkét kisiparban jobban hozzájárul az állam fentartásához, mint a szóban lévő egyetlen üzem.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.
Mindazon rokonok, ismerősök, akik szeretettel édesanyánk, illetve nagyanyánk
GARAY PÁLNÉ
sz. Kondacs Mária
tömetésén megjelentek és azzal mérhetetlen nagy fájdalommal enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják meg a szívünk hálás köszönetét.
Szarvas, 1947. január 21.
Gyászoló család.

Őszintén...

Manapság a két munkáspárt tagjai részéről is gyakran hallhatunk elhangzani ilyen kijelentéseket: „En ugyan szocialista vagyok, de a szocializmus gyakorlati megvalósulását keresztülvihetetlennek tartom.” Mások kijelentik, hogy ők testestől-lelkestől szociáldemokraták vagy kommunisták, de ugyanakkor élenken tiltakoznak az ellen, hogy marxisták lennének. Mindezek a kijelentések azt bizonyítják, hogy az emberek jelentős része még ma is csak tapogatózik atekintetben, hogy mi a szocializmus?

Mivel nem tartjuk helyesnek senki részéről, hogy állást foglaljon olyan kérdésben, amelyet alaposan nem ismer, azért elvtársaink részére sorozatos előadások tartásával alkalmat adunk és adunk arra, hogy a szocializmussal megismerkedhessenek. Sajnálattal kell azonban megállapítanunk, hogy ezekről az előadásokról, amelyek akár a Szociáldemokrata, akár Kommunista Párt részéről vannak rendezve, éppen a fentiek alapján nyilatkozó réteg hiányzik. Jöndulatól foglalkoztatjuk ezeket az elvtársainkat, hogy eljön az az idő, amikor számon fogjuk kérni, hogy mennyi ragadt rajuk ezeken az előadásokon. És eljön az idő, amikor nem azt kell bizonyítani, hogy semmit sem tett, hanem azt: tett-e valamit a fasiszmus ellen.

Közoktatásunk elmaradott. Nem tudta teljesíteni a 26 éves ellenforradalom után legfontosabb feladatát: a félrevelt lakosság öntudatosítását, felvilágosítását. Közoktatásügyi minisztériumunk átszervezhető lett volna s ez a mai napig nem történt meg.

Az általános iskola problémája máig sem tekinthető befejezettnek. Nemcsak a szocialisták előtt, hanem minden becsületes demokrata előtt is világos, hogy társadalmi rangra és osztályhelyzetre való tekintet nélkül, mindenkinek azonos alpműveltséget kell kapnia. Ez a műveltség ne lefelé, hanem felfelé való nevelést hozzon. De ha valakit megkérdeznénk, mi a különbség az általános- és a népiskola között, ha őszintén felelné, megmondaná, hogy a kettő csak nevében más. Valóban új iskolatípusra volna szükség, de ehhez hiányoznak a legfőbb kellékek.

Nincsen eiegendő demokratikus tanterv. Feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy komoly, kötelező átképző tanfolyamokon vegyenek részt pedagógusaink s csak annak sikeres elvégzése után kerüljenek az iskolába.

Egész közoktatásügyünk gyökeres átszervezésre szorul. Ez csak úgy képzelhető el, ha minél előbb megtaláljuk a legmegfelelőbb személyt a közoktatásügyi tárcára. Nem kultusz kell, hanem kultúra!

BARÁTSÁG
26-én szombati este 7 órakor...
Modelpe
Kieg. Uj...
29-én szerda este 7 órakor...
HAJÓ
Kieg. Uj...
JÓNI
Az első...
A tábor
Fősz. Jáv...
IPARI
Rov. vez. Uj...
A Szarvasi...
Felső...
az ország...
Magyarorszá...
abban a vers...
tiro háború...
az európai...
Rendkívül...
pei megismer...
ráciánk eddig...
részt az orsz...
A „Siess...
Bizottsága...
füzetet ad...
külföldön...
alijának...
mindent...
Feikérünk...
földön élő...
felel el...
közpor...
zoitással...
hogy ez...
nyira...
földön élő...
különböző...
dig nem...
köz...
hát mind...
elő b...
ismerőse...
mért, mert...
országot...
dj, Sa...
Bizo...
uth té...
Egyek...
delemben...
rakozásban...
Szakszerve...
műsoros...
I. ker. De...
ujcai sarok...

HIREK

Istentiszteletek

Az evangélikus 6-templomban vasárnap magyar, az újtemplomban től istentisztelet tartanak. Az istentiszteletek 9 órákor kezdődnek.

Róm. kat. templomban: Hétköznapokon reggel 7 és fél 8 órákor csendes szentmise, vasár- és ünnepnapokon reggel 8 és 9 órákor csendes szentmise, 10 órákor nagymise szentbeszéddel, délután 3 órákor pedig litánia.

Református istentisztelet minden vasárnap d. e. 10 órákor van, bibliára pedig minden csütörtökön d. u. 4 órákor.

A Szabad Föld téli esték című előadássorozat keretében pénteken este 6 órákor a Szent István-Orthonban az előadás meg lesz tartva. — Vasárnap délelőtt 10 órákor Turul-moziban a Magyar Kommunista Párt, Szociáldemokrata Párt, Nemzeti Paraszi Párt, Független Kisgazda Párt rendezésében az előadás meg lesz tartva. Ezúton is kéri a vezetőség pártjaik tagjait, hogy az előadásokat látogassa.

Földmunkások és Kisiparosok Országos Szövetsége szarvasi csoportja folyó évi január 26-án évi közgyűlést tart, melyen a vezetőség beszámolót tart az elmúlt évi munkálkodásról. Ez alkalommal új vezetőség is lesz választva. Kérjük a tagok pontos megjelenését. A közgyűlés az Árpádban lévő helyiségünkben lesz megtartva. Vezetőség.

Műsoros tea-est. A Szociáldemokrata Párt Nőmozgalom folyó hó 25-én d. u. 6 órákor a pártteljesítésben családi tea-estet rendez, műsorral és táncallegyekkel. A tisztajelöltek és epuió Közkórház javára fordítjuk. Mindenki szeretettel hív és vár a Vezetőség.

Választmányi ülés. A Szarvasi Sport Egyesület t. hó 26-án vasárnap délután 2 órákor választmányi ülést tart a Gazdakör helyiségében, melyre a vezetőséget és választmányi tagokat ezúton is meghívja és föltesse elvárja az Elnökség.

Kisiparosok figyelem! 1947. február hó 2-án taggyűlést tartunk, amelyre tisztelettel meghívjuk Szarvas kisiparosságait. Előadónk központi kiküldött lesz. Vezetőség.

Az UNRA segélyezés eredménye. A budapesti UNRA bizottság által adományozott 3043 db vegyes ruhanevel a szarvasi UNRA bizottság 615 család, mintegy 1000 gyermek és felnőtt részére összesen 2460 db-ot, a Nemzeti Segély, Napközi Otthon részére 98 darabot, a községi kórház, ill. szegényház részére 70 darabot, a a község részére 3 db esőköpenyt, és 1 db szőrmebéléses kabátot jutott, 22 db-ot, mint hasznavehető selejtezett, az intézetek között osztott szét. A fenti adományokat a bizottság a rendelkezésre álló adatok alapján igyekezett az utasításnak megfelelően, az arra jogosultak és rászorultak között a legjobb belátása szerint szétosztani. Takács Pál.

Nyilatkozat.

A Szarvasi Ujság egyik decemberi számának Nyilaltér rovatában megjelent közlemény helyreigazítását kérem. Ugyanis a kérdéses időben az autóbusszon a felszállást nem a kalauz, hanem a kocsivezető irányította s így az ellenem irányuló gyanasítás tévedés és annak helyreigazítását a sajtótörvényre való hivatkozással kérem. Szarvas, 1947 január 24.

Nagyotny László kalauz.

„LENIN” emlékünnepe

Huszonhárom esztendeje, hogy az egész emberiség legnagyobb humanistája, az orosz felszabadító forradalom elindítója, Vladimir Iljics Lenin örökre eltávozott az élők sorából. Az a korszerű harc a tőkés társadalom elnyomása ellen a munkásság felszabadításáért, amely Marx és Engels tudományosan megalapozott szocializmusával indult meg, Lenin nevével új fejezetet nyitott a mozgalmunkban és az orosz nép felszabadulása pecsétet nyomott a kapitalista társadalomra. Nem lehet tovább a világ népeit rabságban tartani, a felkelő nép sugarai messze világítanak, hatalmas lépésekkel halad az emberiség az új, igazságos élet felé, melynek megvalósításáért vállal minden áldozatot, mert tudatában van annak, hogy csak ezen az úton juthat el az emberiség a megbékéléshez.

Szarvas dolgozó társadalmi is méltó keretek között emlékezett meg Lenin halálának 23. évfordulójáról.

A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt t. hó 21-én a Turul moziban Lenin emlékünnepezt rendezett.

Az ünnepélyt dr. Gergely István elvtárs, járási főjegyző a Szociáldemokrata Párt képviselőjében nyitotta meg, aki méltatta Leninnek a dolgozó társadalom felemeléséért folytatott küzdelmét és kijelentette, hogy a szarvasi munkáspártok is Lenin szellemében folytatják a harcot a demokratikus Magyarország megteremtéséért.

Majd Gyán János elvtárs szavalt a Majakovszkij: „Beszélgetés Lenin elvtárral” c. költeményét.

Majd az orosz parancsnokság képviselője emlékezett meg a világproletariátus nagy gyásznapjáról, Lenin halálának évfordulójáról, kiemelve azt, hogy Lenin nemcsak az orosz nép, de az egész világ dolgozó népeinek nagy halottja, akinek munkája nem veszett kárba, hanem tovább él a szabadságszerető emberek szívében, s akinek emlékét az idő elhomályosítani nem tudja. Szavait Krnák János elvtárs fordította magyarra.

Ady Endre: „Csillagok csillaga” c. költeményét szavalt Kiszely Mihály elvtárs.

Méltán kezdted meg a Köztársaság évfordulójának ünnepét, ha február 1-én megjelenysz a Szakszervezetek estélyén.

Kisipar vagy szövetkezel?

Téved az a kisiparos, aki azt hiszi, hogy termékeinek az árát ő maga szabja meg és nem látja, hogy a javának az árát a nagyüzem kalkulációja dönti el.

Ezekkel a kalkulációkkal pedig, mivel nem bírja felvenni a versenyt, így mindig több és több termelvény előállításából kizsorul. Léte fennmaradásának érdeke meg munkaerőjének mind szigorúbb kihasználására kényszeríti. Életszínvonalát mégsem múlhatja felül — éppen a fent említett okoknál — egy átlagos nagyüzemi munkás életszínvonalát.

A nagyüzemi termelés a nagyobb munkáslétszám és tökéletesebb termelő eszközök alkalmazásával állandóan fejlődőképes marad; a kisipari termelés konzervatív.

Már egy ember élete is elegendő annak a ténynek a tapasztalásához, hogy azoknak a kisipari üzemeknek száma, melyek kevésszámú munkaerőt alkalmaznak, egyre csökkenő tendenciát mutatnak. A kisiparos pedig egyre inkább csak saját ere-

jére támaszkodhat. A termelésnek ily módja nem nyit utat fejlődésnek; Azon társadalmi rétegek meg, melyek nem szolgálják a fejlődést, az idők rostájából kihullanak.

Ne higgye azt senki, hogy ha a monopolkapitalizmust meg is szünteti a demokrácia, hogy ezzel a verseny is megszűnik a tőkés üzemek között. A monopólitóke megszüntetése csak azonos tőkecsoport ár- és bérpolitikáját szünteti meg, de a termelés tökéletesítése tovább folyik. A kisüzemnek a nagyüzetből való függő viszonya még akkor sem szűnne meg, ha minden tőkés vállalatot kisajátítanánk.

A kisiparos tehát életszínvonalának felemelkedéséhez egyedül csak a termelés módjának megválasztásával juthat el. Ezt viszont csak úgy teheti, ha nagyüzemmé alakul.

Ezenkívül minden más kísérletezés vagy társadalmi szervezetbe való tömörülés hiábavaló.

Itt kell, hogy felmerüljön hát a szövetkezeti gondolat. Ez ugyan na-

gyon sok hiúságról, helykeségről való lemondást követel, de viszont emberibb emberformát, és emberibb életet alakít. Megóvja attól a kisiparost, hogy a gazdasági fejlődés elkerülhetetlensége következtében a tőkésosztály bérabszolgája legyen.

A szövetkezésnek a társadalom fejlődésére való hatását még ismergetni fojúk.

Uána Galambos József elvtárs szavalt Petőfi: „Egy gondolat bánt engemet” c. költeményét.

Az emlékest ünnepi azónoka Kolár Mihály elvtárs volt, aki ismertette Lenin életét, harcait a cári zsarnokság ellen, érdemeit az orosz proletariátus megszervezése az októberi forradalom előkészítése s győzelmé ügyében. Majd Lenin munkásságának a világtörténelemre való hatását vázolta és hangsúlyozta, hogy Lenin művének továbbvívója a Szovjetunió nagy vezetője Sztalin, aki a Lenin sírjánál tett fogadalmát híven betartva továbbvezette a szovjetnépet a Lenin által mutatott úton.

Szabó János saját szerzeményű versét „Kalapács talpához” adta elő.

Kiss Mária iskolázott játékaival adta elő Csajkovszki felejthetetlen alkotásait.

Ezután Gyurcsik Erzsébet szavalt Várnai Zseni „Fiad visszatér” című verset.

Majd az M. K. P. kultúrgárdája két munkasállaal hódolt Lenin emlékének.

Az emlékünnepezt zárószavait dr. Gergely István elvtárs mondotta.

Az ünnepi hallgatóság az Internacionale telkes énekével fejezte be a Lenin halálára rendezett emlékestet.

Majd a Turul-mozgó tulajdonosai aktuális híradó, majd egy expedíciós film és a „Harom kivánság” c. oroszmesefilmet ingyenesen bocsátottak a hallgatóság rendelkezésére, amely egymagában is teljes műsort jelentett, és ezzel is hozzájárultak ahhoz, hogy Lenin emléke még jobban belevésődjék Szarvas társadalmi szívébe.

Megjegyezni valónk csak egy van. A hallgatóság sorai csakis a fizikai dolgozókból került ki, míg ellenben Szarvas elég széles rétegű értelmiségi dolgozóit jóformán egy-két tagja képviselte. E számunkra érthetetlen jelenség felveti bennünk a gondolatot, hogy „miért?” tartja távol magát az értelmiség akkor, mikor haladásról van szó.

— 0 —

gyon sok hiúságról, helykeségről való lemondást követel, de viszont emberibb emberformát, és emberibb életet alakít. Megóvja attól a kisiparost, hogy a gazdasági fejlődés elkerülhetetlensége következtében a tőkésosztály bérabszolgája legyen.

A szövetkezésnek a társadalom fejlődésére való hatását még ismergetni fojúk.

MIÉRT?

Olvastak egy kis szociológiát, vagy fejlődéstörténetet azok az urak, akik a fiatl magyar demokráciát hártámadták? Bizonyára nem, mert ha olvastak volna, nem következett volna be, hogy magyarok a természetes fejlődés vonalával egyenesen szembenállva a földesúri hatalmat visszaimádó reakció oldalára álltak és fegyveres erejükkel támogatták annak országvesztő terveit.

Az összeesküvők nagyrésze intellektuális volt. Tehát nem hivatkoztak arra, hogy beugrátták őket. Az okot masban keil keresni. Hinné talán valaki, hogy hazaszeretetről csekedtek. Ez sem lehet, mert szembeálltak az ország többségét alkotó demokratikus társadalommal amelynek pedig a hazaszeretetről és a magyarságról mas nezelei vannak.

Nézzünk csak szembe a tenyekkel nyugodt tárgyilagossággal. A megszerzendő hatalmat előre megosztották egymás között. Mindenkinek megvolt a szerepe az eikepezésük szerinti új ország megalapításában. Tehát a hatalom vágya örítette meg őket. Kodos eikepezésükben már látták a bársonyszekereket, melyekbe csak éppen beie keil lüni. Parnázott ajtóik mögött inasok, szolgák varják az érkező notabiltasokat. Ismét megindul az élet. Miért volt erre szükség?

A dialektikus fejlődés menetében ez az összeesküvés is befejező. A munkásság kicsit meglepődik, de utána hatványozott erővel, ugrásszerűen újból megindul a megkezdett úton és halad a végső cél felé.

A fejlődést csak hátráltatni lehet, megállítani soha. Tudja azt a munkásság is, hogy még sok a javítani való és hogy nem megy minden a maga rendjén. De nélküle történelmet nem csinál sem itt, sem máshol senki.

Mestervizsgázók figyelmébe! Felkérjük azon mestervizsgára jelentkezőket, akik kérvényeiket beküldötték, az ipartestületben jelentkezzenek, viszont azok, akik mestervizsgára akarnak menni, kérvényeiket a szükséges irataival együtt mutassák be, nehogy hiányos okmányok miatt vizsgára ne engedélyezzék.

TURUL-MOZGÓ

25-én szombaton 6 és este 8 órákor
26-án hétfőn 6 és este 8 órákor
27-én vasárnap 2, 4, 6 és este 8 órákor

„MACHITA”

Szarvason először, Karády Katalin főszereplésével nagy Magyar filmdráma!
Kieg.: Magyar heti és MAFIRI híradó.

29-én szerdán 5 és este 7 órákor
30-án csütörtökön 5 és este 7 órákor

Andi Hardi nem fér a bőrébe

A Hardi család újabb kalandja. A leg-sikerültebb amerikai Hardi filmek egyike
Kiegészítő: FRANCIA híradó.

Figyelem! UJRAJÖN! Figyelem!
A villany hiány miatt nem játszott várva-várt gyönyörű nagy énekes-zenés-táncos Amerikai vígjatek

„HONOLULU”

Okvetlenül nézze meg!

SPORT

A délkeleti kerület I. osztályának tavaszi sorsolása

Március 2

Sarkad—Csorvás (65zi), Medgyesegyháza—TMTK, Mezőtúri MAV—MTE.

Március 9

CsAK—Sarkad, GyAC—Hunyadi, Mezőtúri AFC—Békés, Szarvas—Mezőtúri MAV, OMTK—Mezőberény MTE—Medgyesegyháza, Csorvás—TMTK.

Március 16

Medgyesegyháza—MAFC, Mezőberény—MTE, Mezőtúri MAV—CsAK Békés—Szarvas, Sarkad—Hunyadi, TMTK—GyAC, OMTK—Csorvás.

Március 23

Csorvás—Medgyesegyh., Mezőtúri MAV—MAFC, MTE—Sarkad, Hunyadi—Mezőberény, GyAC—Békés, CsAK—TMTK, Szarvas—OMTK.

Március 30

Sarkad—Szarvas, TMTK—OMTK Mezőberény—CsAK, Medgyesegyh. —M. MAV, MAFC—MTE, Csorvás—GyAC, Békés—Hunyadi.

Április 6

Szabad nap

Április 13

OMTK—Békés, Szarvas—Hunyadi M. MAV—Mezőberény, MTE—Csorvás, GyAC—CsAK, Sarkad—Medgyesegyháza, TMTK—MAFC.

Április 20

MTE—GyAC, Mezőberény—Sarkad, Medgyesegyháza—Szarvas, Békés—CsAK, Hunyadi—TMTK, Csorvás—Mezőtúri MAV, MAFC—OMTK.

Április 27

CsAK—MAFC, GyAC—Mezőberény, Szarvas—Csorvás, M. MAV—Hunyadi, OMTK—Sarkad, Medgyesegyháza—Békés, TMTK—MTE.

Május 4

Szövetségi nap

Május 11

Mberény—Medgyesegyháza, Sarkad—TMTK, MAFC—Szarvas, Oroszázi MTK—GyAC, Békés—M. MAV, MTE—CsAK, Hunyadi—Csorvás.

Május 18

CsAK—Medgyesegyháza, GyAC—Sarkad, TMTK—M. MAV, Csorvás—Mezőberény, OMTK—Hunyadi, Békés—MTE.

Május 25

Szabad nap.

Június 1

M. MAV—GyAC, Medgyesegyháza—OMTK, Sarkad—MAFC, MTE—Hunyadi, Mberény—Békés, Szarvas—CsAK.

Június 5

MAFC—Csorvás, Békés—TMTK, GyAC—Medgyesegyháza, CsAK—Hunyadi, Sarkad—M. MAV, OMTK—MTE, Mezőberény—Szarvas.

Június 8

Szövetségi nap.

Június 15

Hunyadi—MAFC, TMTK—Mezőberény, Szarvas—GyAC, M. MAV—OMTK, Csorvás—Sarkad.

Június 22

Medgyesegyháza—Hunyadi, CsAK—Csorvás, MTE—Szarvas, MAFC—Mezőberény, Sarkad—Békés.

Június 29

MAFC—GyAC, Békés—Csorvás, Szarvas—TMTK, OMTK—CsAK.

Bányászszerecsétlenség Dorogon

A dorogi szénbányában hétfőn este a szén öngyulladás következtében a biztosító dűcök meggyulladtak és így súlyos bányászszerecsétlenség történt. A szerecsétlenségnek eddig 30 halálos áldozata van. Huszonöt bányász könnyebben, tíz pedig súlyosabban megsebesült.

Az iparügyi minisztérium és az Állami Szénbányák r. t. igazgatósága

bizottságot küldött ki a helyszínre a szerecsétlenség körülményeinek kivizsgálására. A kormány a halálos áldozatokat a nemzet halottjainak tekinteli és méltóképpen gondoskodik temetésükről. Az Állami Szénbányák r. t. igazgatósága elhatározta, hogy a szerecsétlentül jártak hátramardottairól gondoskodik.

Lenin parasztpolitikája

Lenin már 1905 előtt és alatt azt tanította a forradalmi munkásosztály s a munkásosztály forradalmi pártjának: „Mi mindvégig minden eszközzel tartozunk támogatni a parasztot a földesúrral szemben.”

Lenin tanításait meg is szívelte a munkásosztály és véglegesen megsemmisítette a földesurak és a kapitalisták hatalmát s kivitte az országot a háborúból. Az ipari munkásság beváltotta Lenin évtizedes tanítását s a Második Szovjetkongresszusnak 1917 november 7-én éjjel, a földről szóló világhíres dekrétumában Lenin kimondta, hogy „a földet földesúri tulajdona azonnal és minden változás nélkül eltöröltilik.”

Az ország valamennyi földje, amely azelőtt a földesurak, a cári család, az egyházak és kolostorok kezében volt, most a nép tulajdonába ment át. Az orosz parasztság ennek a dekrétumnak következtében a nagy szocialista forradalomtól több mint 150 millió hold földet kapott. A parasztok megszabadultak a földesuraknak fizetett évi bérlettől. Az orosz falvakból a forradalom ezzel kiüzte a középkor minden maradványát.

A forradalom után az egész közép-parasztság hangulata is erősen aszovjethatalom felé fordult. Gyorsította ezt a folyamatot, hogy azokban az országrészekben, ahol átmenetileg Kolcsak és Denikin ellenforradalmi seregei győzedelmeskedtek, mindenütt kezdtek visszaállítani a régi földesúri birtokokat s a parasztkat elűzték kapott földjeikről.

Pártközlemények

A Magyar Kommunista Párt

Január hó 25-én, szombaton este 6 órai kezdettel tagértekezletet tart a párlházban, amelyen, a tárgy fontosságára való tekintettel, minél nagyobb számú megjelenést kér a vezetőség. Tagsági könyvét mindenki hozza magával.

A M. K. P. Szarvasi Szervezete felhívja a lakosság figyelmét, hogy az ingyenes *parasztnapokat* hetenként egyszer, kedden délelőtt, tartják továbbra is. (M. K. P. titkárság)

A R. G. ülése vasárnap reggel 8 órakor kezdődik.

A Nemzeti Parasztpárt

A Nemzeti Parasztpárt taggyűléseit minden kedden, pénteken és vasárnap 10 órától tartja. A tagoknak minden kérdésben állandó tanácsadó szolgálatot tart reggel 8-tól délután 4 óráig.

A Nemzeti Parasztpárt kedden és vasárnap 11 órakor tartja rendes pártnapjait a tisztikar időszerű beszámolójával.

Leomlottak a válaszfalak:

Szellemi és fizikai dolgozók találkozunk a Szakszervezetek műsoros-jelmezbájlján f. év február hó 1-én

A forradalom után a földek kiosztása következtében a falu mindinkább a középparaszti jellegű vette fel. A középparaszti jellegűt most már a középparaszti alkotják. Hogy ez az óriási réteg hová áll, annak döntő jelentősége volt az ellenforradalmi polgárháború kimenetele szempontjából, de éppen ilyen jelentősége volt a szocialista építő munka, az ország felépítése munkájának megkezdése miatt is.

A középparaszti jellegű szövettség kiépítésének politikája új fejezetet nyitott az orosz parasztság történetében. Ez a fordulat döntő szerepet játszott abban, hogy az orosz parasztság teljes erejével odaállt a munkásosztály mellé az ellenforradalom leverésére s abban, hogy utána az orosz munkásosztály a parasztsággal való barátságban megkezdte a szocialista építés nagy munkáját.

Lenin ugyanezen a kongresszuson felhívta a párt és a kormány figyelmét a középparaszti mindennapi szükségleteire, a falu mezőgazdasági gépekkel való ellátására. Mint mondták, akkor lenne a legboldogabb, ha holnap százezer elsőrendű traktort tudnánk adni a parasztnak, ha el tudnánk ezeket látni benzinnel.

Ez 1919-ben egyelőre még a fantázia birodalmába tartozott. De tíz évvel később, az öt éves tervek idején, a szovjethatalom nem százezer, hanem sokszázezer traktort ajándékozta meg az orosz parasztságot.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetések feladhatók mindennap reggel 8 órától délután 3 óráig a Maimos (Müller) nyomdában.

Eladó egy 400 négyzetméter beltelek bekerítve és fásítva, egy drb 6x4 méteres épület lebontásra, Csabacsúdon a községi vasút megálló mellett egy 250 négyzetméter telek. Érdeklődni I. ker. 553 hsz alatt.

645

Egy drb. új „Continental” 350-es trófép, egy drb. használt „Singer” varrógép sürgösen eladó. Érdeklődni lehet Sarkány vaskereskedőnél, Szabadság út. 365

Eladó, vagy elcserélhető Csabacsúdon a főút mellett a 27. számú ház. Érdeklődni Szarvas, II. ker. 231 szám alatt

Sinkovics István csabacsúdi tanya 752 sz. alatti lakosnak egy két éves engedélyezett svájci bikája eladó vagy loért elcserélhető. 670

II. ker. 475. számú ház eladó. 679

Hegyes dűlőben 1600 □-os szántó eladó érdeklődni Pepikertben az Őrháznál. 671

Elcserélhető kövesút mellett lévő ház tanyás földbirtokért. Érdeklődni B. IV. ker. 211. sz. 673

Csabacsúdi tanya 776 sz. alatt egy két és fél éves tehén (nyolc hónapja hasas) eladó, vagy magyar loért elcserélhető. 678

Főútcán sarokház eladó IV. I. 679

I. ker. 728 számú ház eladó, érdeklődni II. ker. 97. 681

Egy cseplőgép teljes felszereléssel eladó. Érdeklődni VIII. külker. 63 sz. alatt. 684

Ezüstszőlőben 1 hold föld eladó, érdeklődni II. ker. 213 vagy a helyszínen Trnka Mihálynál. 685

A Décsi laponban 38 kh. föld gazdasági épületekkel eladó vagy elcserélhető. Érdeklődni lehet II. belkerület 130 alatt. 686

I. ker. 380 sz. alatt Adamik Jánosnál hereszéna eladó. 687

Lucernaszéna eladó. Érdeklődni lehet II. ker. 411 sz. 689

Eladó IV. kerület 94 számú ház, érdeklődni lehet IV. ker. 45 szám alatt. 690

Eladó egy pár jókárban lévő löszerszám. Érdeklődni lehet Szarvas II. belker. 150 szám alatt. 691

I. ker. 215 számú ház eladó, érdeklődni I. ker. 234 alatt. 692

Görbe, bírósági végrehajtó 1-80 ker. 20 számú öltözős háza eladó. 693

Tanya 2 hold földel közel a városhoz eladó. Érdeklődni lehet II. ker. Pacsirta-u. 555 sz. 694

Fekács Istvánnak Tyúkász-féle tanyán VI. külker. 188 alatt árpa-zabmalma, őz-zapéva eladó. Lovat évi haszonbérbe kivesz. 696

Egy Nagyatádi kocsier egy kettőseke eladó II. külker. 186 alatt. 696

II. belker. 229 sz. ház nagy műbellei eladó. Érdeklődni ugyanott. 697

Egy komplet hálószoba bútor eladó II. ker. Bem-utca 196. 698

II. ker. 446 számú ház elő. 700

Fizessen elő a Szarvasi Ujságra

SZARVASI UJSÁG

Felkészítő szerkesztő és kiadó:

KOLLÁR MIHÁLY

Főszerkesztő: CSEREI PÁL

Főmunkatársak:

Nemzeti Parasztpárt: Pimiller János
Szociáldemokrata Párt: Bakos Gyula
Laptulajdonosok: Nemzeti Parasztpárt
Szociáldemokrata Párt, Magyar Kommunista Párt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szarvas, III., Szabadság-út 115/2.

Telefonszám: 8.

Kéziratokat a szerkesztőség nem őrzi meg és nem ad vissza.

Nyomatott Maimos Károlyné könyvnyomdájában Szarvason.